

ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਆਮ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਦੂਜੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਾਭ ਖੇਤੀ ਸੰਭਿਆਚਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰ.

(15) ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਕੇਸ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਸੂਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(16) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 16 ਸਤੰਬਰ 1968 ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2. ਐਚ ਆਰ ਸੋਫੀ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਫੀ, ਜੇ.

ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1966 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 17 ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ

ਸਤੰਬਰ 24, 1969.

■

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਲ ਐਕਟ (1913 ਦਾ I)- S. 22 (1) — ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਨਕਦ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ— ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ— ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ- ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਕੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Dalip Singh and others v. Hardev Singh and others (Sodhi, J.)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੇਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। (ਪਰਾ ੯)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (ਪਰਾ ੯)

1967 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 24 ਸਤੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

1966 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕੇ.ਐਨ.ਤਿਵਾੜੀ।

ਜੇਐਨ ਕੰਸਲ, ਐਚਐਲ ਸਰੀਨ, ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਏ.ਐਲ. ਬਹਿਲ ਅਤੇ ਏ.ਐਲ. ਬਾਹਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਸੋਢੀ, ਜੇ.-196 ਬੀ ਦੇ ਐਸ.ਏ.ਓ. ਨੰਬਰ 17 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 16 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ-

1. ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913 (1913 ਦਾ ਐਕਟ 1) ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ? "
2. ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਕਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਸਮਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਿਹੜੇ ਤੱਥ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 234 ਕਨਿਆਂ ਦੀ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪਿੰਡ ਦੌਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 12 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 40,876, ਆਦਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ 1 ਤੋਂ 4 ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ 5 ਤੋਂ 12, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ। ਹੇਠਲੀ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ 25 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਜ਼ਾਰੇ ਪੰਜਮ) ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. 7 ਅਗਸਤ, 1964 ਤੱਕ 8,175.20 ਪੈਸੇ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 25 ਅਗਸਤ, 1964 ਤੱਕ। ਫਿਰ 12 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨਾਬਾਲਗ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ 8,175.20 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ 13 ਅਗਸਤ 1964 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਤਾਂ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਫਿਰ 14 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਲਗਭਗ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਦਾਸ ਇਹ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ। 40,876 ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ 21 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਤੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। 19 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

(2) ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ। -ਪੰਜਵਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਖੁੰਝ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

(3) ਕੁਝ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ 9 ਅਗਸਤ, 1965 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਕੁਝ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ 9 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੋਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਈਐਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੈ। ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ , ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਟੈਂਪ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਗਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਫਰਨੀਚਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 12 ਅਗਸਤ 1965 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(4) ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 22 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(5) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਵੈਡੀਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਤਾਂ ਸ. ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(5) ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਨ. ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ-ਉੱਤਰਾਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਐਨ ਕੌਸ਼ਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪੂਰੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

"22. (1) ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਲਈ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। - ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ, ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਰਡਰ

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਰਕਮ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ।

(4) ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੇਵੀ, ਜ.)

- ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਖੁੰਝ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ।
- (5) (a) ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਰਕਮ ਕਢਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- (1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- (6) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਓਵਰ-ਰਾਈਡਿੰਗ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਮਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਵਾੜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-

(7) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿੱਕਰੀ ਕੀਮਤ, ਦੋਵਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ (ਮਲਾਘਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, (1) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕੇਸ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ,

(1) 1967 ਦੇ ਆਰਐਸਏ 29 ਨੇ 16 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

Dalip Singh and others v; Hardev Singh and others (Sodhi, J.)

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰੈਫਰਿੰਗ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ (ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਨਾ ਰਾਣੀ ਅਗਰਵਾਲ) (2) ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਠੋਸ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਨਕਦੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਹੋ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ-ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੱਚਾ-ਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਟਰ ਹੈ, ਕੋਲ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(8) ਜ਼ਮਾਨ ਮਹਿਦੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਹਯਾਤ ਖਾਨ (3) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਕੇਸ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਸੀਆਰ- 1967 ਦੇ 14 8 ਨੇ 5 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1938 ਲਾਹੌਰ 452

ਪਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਤਾ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (5) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਂਡ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਵੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 25(ਬੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ ਦਾ ਉਲਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ-ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨਕਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਫਰਨੀਸ਼ਿੰਗ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨਕਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਤੱਥ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਵਾੜੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅੰਕ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪੂਰਵ-ਸੰਕਲਪ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਕੁਝ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਢੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

(8) ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਵਾਰੀ ਦੀ ਬੈਟ ਦਲੀਲ ਏ ਕਿ ਐਲਆਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨਕਦੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਾਜਬ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

Dalip Singh and others «/. Hardev Singh and others (Sodhi, J.)

ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (5) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਧਾਰਾ 22(5) (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਕੋਈ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੁੱਲ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੇ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਿਆ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਢਵਾਉਣਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੂਲ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਬਿਨਾਂ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ 5(ਏ) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਓਵਰ-ਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਲਪਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਬੇਸ਼ਕ, ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

(9) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

- (1) ਇਹ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ; ਅਤੇ
- (2) ਅਦਾਲਤ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ

Dalip Singh and others «/. Hardev Singh and others (Sodhi, J.)

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(10) ਕੇਸ ਹੁਣ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏਗਾ।
ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ।

ਪ੍ਰੀ
ਮੋਹਰ, ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੋਬਾ

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਐੱਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਅਤੇ ਆਰ.ਐੱਸ. ਨਰੂਲਾ ਜੇ. ਜੇ

ਐਲ.ਟੀ. ਸੀ.ਓ.ਐਲ. ਮਾਈਕਲ ਏਆਰ ਸਕਿਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, — ਅਪੀਲਕਰਤਾ*

ਬਨਾਮ

ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਹਾਂਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਰ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 27 ਆਫ 1964

25 ਸਤੰਬਰ 1968 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ III)-ਸ. 3 (1) — ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਣਾ ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ “ਸਾਲਾਨਾ ਮੁੱਲ”— ਕੀ S. 3(1) (c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III)-ਸ. 4- ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ 'ਬਿਲਡਿੰਗ f ਜਾਂ 'ਜ਼ਮੀਨ' - ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ - ਕੀ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ: ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 1(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ 'ਸਲਾਨਾ ਮੁੱਲ' ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੭)।

ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ "ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਸਿਰਫ ਇੱਕ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ "ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਉਧਾਰ।" ਸਮੀਕਰਨ "ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ" ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਹੈ।